

ПРЕСТЪПЛЕНИЕ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА ПРЕЗ 2015 ГОДИНА В ОБЛАСТ МОНТАНА

През 2015 г. в област Монтана са приключили делата за **687 престъпления**. Делата за 353 от тях са завършили с ефективно осъждане, за 225 - с условно осъждане, за 18 - с оправдаване, за 2 - с прекратяване, и за 89 с освобождаване от наказание.

С **осъдителни присъди** (ефективни и условни) са приключили делата за 578 извършени престъпления, което е с 9.3% по-малко в сравнение с 2014 г.

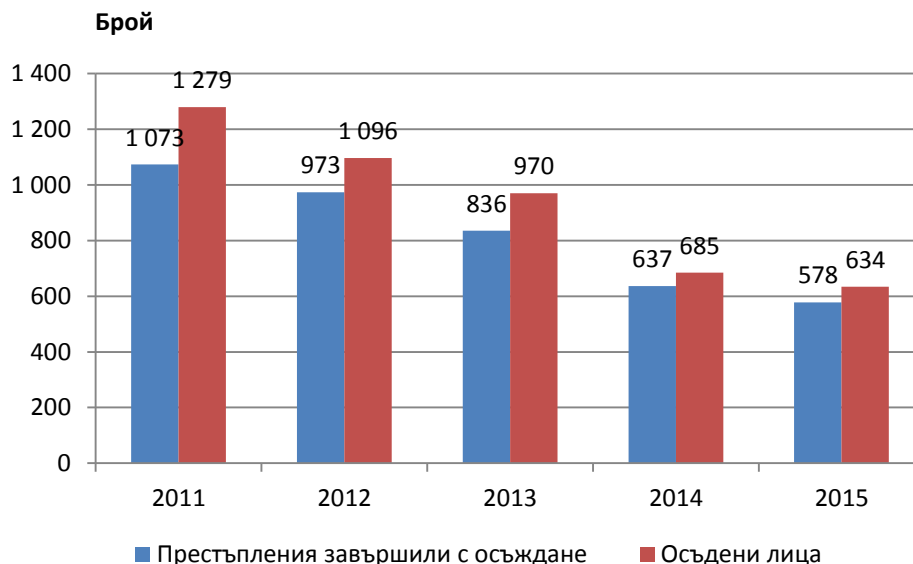
Броят на **обвиняемите лица** в област Монтана през 2015 г. е 750, от които:

- с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 375 лица, или 50.0% от общия брой на обвиняемите ;
- условно осъдени са 259 (34.5%) лица;
- освободени от наказателна отговорност са 90 (12.0%) лица;
- оправдани са 24 обвиняеми лица (3.2%);
- на 2 лица делата са прекратени (0.3%).

Броят на **осъдените лица с влезли в сила присъди** през 2015 г. е 634, като в сравнение с 2014 г. намалява със 7.4%.

Осъдените непълнолетни лица (14 - 17 години) са 33, или 5.2% от всички осъдени.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица в област Монтана през периода 2011 - 2015 година

Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица по глави на Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2015 г. в област Монтана с най-голям брой и относителен дял са общопасните престъпления. Техният брой е 221, или 38.2% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените за извършването на този вид престъпления са 216, или 34.1% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с предходната година се наблюдава намаление с 10.5% на престъпленията и с 8.1% на лицата, осъдени за извършени общопасни престъпления.

Престъпления против собствеността²

На второ място в структурата на престъпленията, завършили с осъждане през 2015 г. в област Монтана са тези против собствеността. С осъдителна присъда са приключили делата за 197 извършени престъпления, или 34.1% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Спрямо 2014 г. броят на този вид престъпления се увеличава с 8.8%. Лицата, осъдени за престъпления против собствеността през 2015 г. са 265, или 41.8% от общия брой осъдени лица в областта. Спрямо предходната година осъдените лица се увеличават с 13.2%.

Престъпления против личността³

На трето място в структурата на престъпленията са тези против личността. През 2015 г. с осъждане са завършили 43 извършени престъпления или 7.4% от всички наказани престъпления. За този вид престъпления са осъдени 37 лица, или 5.8% от общия брой на осъдените лица.

Осъдени лица за други видове престъпления

През 2015 г. са осъдени за извършването на:

- престъпления против стопанството - 41 лица (6.5% от всички осъдени);
- престъпления против брака, семейството и младежта - 31 лица (4.9%);
- престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции - 20 лица (3.1%);
- документни престъпления - 11 лица (1.7%);
- престъпления против реда и общественото спокойствие - 8 лица (1.3%);
- престъпления против финансовата, данъчната и осигурителна система - 4 лица (0.6%);
- престъпления против правата на гражданите - 1 лице (0.2%).

¹ Включват престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват убийства, телесни повреди, отвлечане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат, трафик на хора.

Осъдени лица по пол и възраст

Разпределението на осъдените лица по пол и възраст е следното:

- Броят на осъдените мъже през 2015 г. е 594, или 93.7% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете с влязла в сила присъда във възрастовата група 18 - 24 години - 151 лица, или 25.4% от общия брой на осъдените мъже.
- Осъдените жени са 40, като най-голям е делът им във възрастовата група 30 - 39 години - 42.5% от общия брой на осъдените жени.

Осъдени лица по наложени наказания

В структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е относителния дял на лицата, осъдени „лишаване от свобода“. През 2015 г. в област Монтана те са 389 лица или 61.4% от общия брой на осъдените лица.

1. Осъдени на лишаване от свобода в област Монтана през 2015 г.

Размер на наложените наказания „лишаване от свобода“	Брой	Структура
Общо	389	100.0
До 6 месеца	182	46.8
От 6 месеца до 1 година	146	37.5
От 1 до 3 години	54	13.9
От 3 до 4 години	2	0.5
От 5 до 10 години	4	1.0
От 10 до 15 години	1	0.3

Наказанието „пробация“ е наложено на 215 лица (33.9%), глоба - на 20 лица (3.2%) и други наложени наказания - на 10 лица (1.6%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но ненавършили 18 години лица. **Пълнолетни** са лицата на възраст 18 и повече години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица. Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. Непълнолетно лице - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПИ).

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са достъпни в ИС „Инфостат” (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност”